

Referințe bibliografice

1. Manifestul bibliotecii publice IFLA-UNESCO. *BiblioPolis*. Online. 2022, vol. 86, nr. 3, pp. 108-111. E-ISSN 2587-3113. Disponibil: <https://ojs.hasdeu.md/index.php/bibliopolis/article/view/952/859> [accesat 2025-12-22].
2. *Manifestul IFLA-UNESCO pentru biblioteca școlară 2025*. Online. Disponibil: <https://repository.ifla.org/items/d2a4b5e3-af18-4cc2-9a87-6f27e4c8a69d> [accesat 2025-12-22].

CZU 023.5:005.962.131=135.1

CATEGORIILE DE CALIFICARE A PERSONALULUI DE SPECIALITATE: UN SISTEM METRIC PENTRU MĂSURAREA PERFORMANȚEI ȘI PROMOVAREA EXCELENȚEI

*Tatiana COȘERI,
director adjunct, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*

Rezumat: Articolul reflectă evoluția procesului de atribuire și confirmare a categoriilor de calificare pentru personalul de specialitate din biblioteci. Este descris modul în care acest sistem metric servește drept instrument esențial pentru măsurarea performanței individuale și, implicit, pentru promovarea excelenței profesionale în domeniul biblioteconomic. Sunt detaliate etapele și criteriile prin care bibliotecarii își pot valida competențele, contribuind la o mai bună recunoaștere a valorii și profesionalismului în cadrul instituțiilor.

Cuvinte-cheie: categorii de calificare, personal de specialitate, evaluarea performanței, criterii de evaluare, promovarea excelenței.

Bibliotecarul este mai mult decât o simplă profesie. Este o vocație înrădăcinată și o pasiune autentică pentru a ajuta oamenii, pentru a-i ghida eficient într-un mediu informațional activ. Profesia de bibliotecar se află într-o continuă evoluție, determinată de progresele tehnologice rapide, cât și de nevoile societății în permanentă schimbare. În acest context dinamic, competențele bibliotecarului devin nu doar necesare, ci esențiale. Inerent, învățarea pe parcursul vieții se transformă dintr-o opțiune într-o misiune fundamentală, asigurând că bibliotecarul rămâne un specialist relevant și un ghid informat în era digitală.

Comunitatea bibliotecară a dezvoltat, de-a lungul anilor, o cultură a valorii profesionale recunoscute prin atribuirea de categorii de calificare. Aplicarea, începând cu anul 2006, a criteriilor de evaluare bazate pe standarde de calitate specifice specialistului în informare și documentare a marcat o schimbare de paradigmă esențială. S-a realizat astfel tranziția de la o evaluare subiectivă la una axată pe competențe concrete. În acest context, evaluarea bibliotecarilor transcende statutul de simplă sarcină de rutină, devenind o prioritate absolută care modelează viitorul domeniului. Prin evaluare, performanța calitativă umană se transformă dintr-o dimensiune formală într-un instrument recunoscut pentru cuantificarea profesionalismului. Mai mult, evaluarea este esențială în fundamentarea deciziilor privind tendințele de dezvoltare care rezonază cu prioritățile transformatoare. În consecință, ea influențează în mod sporit productivitatea și satisfacția profesională, acționând ca un catalizator puternic pentru dezvoltarea și promovarea profesională. Menținerea și avansarea categoriilor de calificare sunt direct legate de rezultatele concrete și de pregătirea continuă a bibliotecarilor, consolidând rolul lor de experți esențiali în societatea cunoașterii.

Procesul de atestare a personalului de specialitate din bibliotecă a evoluat constant, fiind jalonat de multiple reglementări de-a lungul timpului. Această evoluție reflectă în mod elocvent maturizarea și profesionalizarea continuă a întregii comunități bibliotecare, transformând atestarea într-un barometru al excelenței.

Valoarea și recunoașterea breslei bibliotecare au fost propulsate de entuziasmul și viziunea unui grup dedicat de specialiști. Obiectivul principal al acestei echipe a fost alinierea esențială între calitatea muncii și retribuția acesteia, racordând profesia la standardele de performanță naționale și internaționale. Efortul a culminat în anul 2006, odată cu aprobarea primului cadru reglementar care stabilește clar modul de conferire a categoriilor de calificare. Acest moment a marcat o etapă decisivă în profesia de bibliotecar.

Pe parcursul anilor, ca răspuns la exigențele profesiei, procesul de atribuire a categoriilor de calificare a suferit modificări succesive. Aceste ajustări nu doar că au completat cerințele inițiale, dar au contribuit esențial la conturarea unui model al bibliotecarului modern. În consecință, categoriile de calificare reflectă continuu

competențele necesare pentru a excela într-un mediu informațional în permanentă schimbare.

Evoluția regulamentelor privind procesul de atestare este vizualizată și sintetizată în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 1. Caracteristicile structurale ale cadrului reglementar

Denumirea cadrului de reglementare	Caracteristici structurale
Ordin nr. 28 din 07.02.2006 cu privire la aprobarea <i>Regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare cadrelor bibliotecare</i>	a) Atestarea cadrelor bibliotecare se realizează o dată la 4 ani; b) regulamentul are 4 capitole, 38 de articole, 5 anexe; c) prezentarea temei de cercetare profesională este obligatorie pentru toate categoriile; d) eliberarea certificatelor ce confirmă categoria de calificare; e) acordarea sporului la salariu pentru categoria de calificare sub formă procentuală din salariul de funcție: 30% (categoria II), 40% (categoria I), 50% (categoria superioară).
Ordin nr. 17 din 05.02.2015 cu privire la aprobarea <i>Regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci</i>	a) Modificarea titlului regulamentului: sintagma „cadrelor bibliotecare” a fost înlocuită cu sintagma în „personalului de specialitate din biblioteci”; b) extinderea termenului de evaluare: o dată la 5 ani; c) regulamentul are 6 capitole, 53 de articole, 11 anexe; d) modificarea obiectivelor atestării; e) modificarea sintagmei „grad de calificare” în „categoria de calificare”; f) completarea Regulamentului cu „principiile de bază ale atestării”; g) completarea Regulamentului cu procedura de constituire a comisiilor, cu atribuțiile de bază ale comisiilor; h) completarea Regulamentului cu structura „portofoliului de atestare a personalului de specialitate din biblioteci”; i) modificarea cerințelor pentru obținerea/confirmarea categoriei de calificare; j) completarea Regulamentului cu explicații privind situația bibliotecarilor aflați în concediu de maternitate și concediu de îngrijire a copilului;

Denumirea cadrului de reglementare	Caracteristici structurale
	k) completarea Regulamentului cu Metodologia de conferire/confirmare a categoriilor de calificare; l) completarea Regulamentului cu Cadrul de referință al atestării personalului de specialitate din biblioteci; m) modificarea și completarea grilei de evaluare și metodologiei de cuantificare a activității profesionale; n) modificarea punctajului acumulat minim pentru conferirea/confirmarea categoriilor de calificare; o) modificarea structurii Raportului de autoevaluare; p) modificarea conținutului Fișei de evaluare; q) completarea Regulamentului cu Fișa de autoevaluare și atestare a personalului de specialitate din biblioteci; r) completarea Regulamentului cu Metodologia susținerii studiului/lucrării metodologice/științifice, raportului de autoevaluare, interviului de performanță; s) completarea regulamentului cu Indicatorii de evaluare a lucrării metodologice/științifice, studiului/raportului; t) completarea Regulamentului cu un model de cerere; u) prezentarea temei de cercetare profesională devine obligatorie doar pentru categoria superioară; v) elaborarea Ghidului practic pentru aplicarea Regulamentului; w) acordarea sporului la salariu pentru categoria de calificare prin aplicarea claselor de salarizare: 2 (categoria II), 4 (categoria I), 6 (categoria superioară).
Ordin nr. 475 din 27.05.2020 cu privire la aprobarea modificărilor Regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci (aprobat prin Ordinul nr. 17 din 05.02.2015)	a) Modificarea cerințelor pentru obținerea/confirmarea categoriei de calificare; b) modificarea și completarea grilei de evaluare și metodologiei de cuantificare a activității profesionale; c) modificarea punctajului minim acumulat pentru conferirea/confirmarea categoriilor de calificare.

Denumirea cadrului de reglementare	Caracteristici structurale
Ordin nr. 334 din 02.09.2025 cu privire la aprobarea <i>Regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci</i>	a) Structura regulamentului: 6 capitole, 61 articole, 13 anexe; b) completarea Regulamentului cu explicarea noțiunilor utilizate; c) completarea Regulamentului cu „scopul atestării”; d) completarea Regulamentului cu explicarea structurii personalului de specialitate; e) modificarea cerințelor pentru obținerea/confirmarea categoriei de calificare; f) completarea Regulamentului cu procedura de „păstrare a categoriei de calificare” pentru personalul de specialitate care confirmă un stagiu de cel puțin 30 de ani; g) modificarea și completarea grilei de evaluare și metodologiei de cuantificare a activității profesionale; h) modificarea punctajului minim acumulat pentru acordarea/conferirea categoriilor de calificare; i) completarea Regulamentului cu componenta „Norme de cuantificare a activității membrilor comisiilor de atestare a personalului de specialitate din biblioteci”; j) modificarea structurii portofoliului de atestare a personalului de specialitate din biblioteci; k) completarea Regulamentului cu componenta „Contestații”.

Constatăm o evoluție solidă și dinamică a domeniului biblioteconomic, marcată de o creștere a exigenței cerințelor față de specialiștii din biblioteci. Această realitate nu doar că subliniază progresul constant al proceselor de muncă și dezvoltarea limbajului uzual specific, dar oferă și o imagine a modului în care s-a transformat portretul bibliotecarului și al bibliotecii în diverse etape istorice și de dezvoltare tehnologică.

Obiectivele atestării profesionale a bibliotecarilor reprezintă esența și scopul întregului proces de evaluare, reflectând totodată cerințele evolutive ale societății și ale domeniului informațional. Traectoria modificărilor acestor obiective indică o dezvoltare a profesiei și o schimbare a domeniului. Inițial, atestarea s-a concentrat pe asigurarea cunoștințelor profesionale de bază, iar în prezent, accentul se mută către competențe complexe și rezultate

concrete. În tabelul de mai jos se observă accentele evaluării orientate spre validarea excelenței profesionale.

Tabelul nr. 2. Evoluția obiectivelor procesului pentru obținerea/confirmarea categoriilor de calificare

2006	a) Asigurarea unui sistem eficient de evaluare a cadrelor bibliotecare racordat la standardele naționale și internaționale prin stabilirea concordanței între calitatea și retribuirea muncii; b) realizarea eficientă, veridică și echitabilă a evaluării cadrelor bibliotecare racordată la standardele europene; c) prospectarea domeniului și trasarea unor perspective în formarea continuă, în scopul asigurării unui management de calitate în funcționarea instituțiilor bibliotecare; d) sporirea importanței și a imaginii bibliotecii în societate; e) promovarea schimbărilor calitative din domeniul biblioteconomic; f) orientarea bibliotecarilor spre perfecționarea nivelului profesional, stimulând autoperfecționarea profesională în procesul de formare continuă; g) dezvoltarea profesionalismului cadrelor bibliotecare.
2015, 2020, 2025	a) Asigurarea unui proces eficient de evaluare a personalului de specialitate din biblioteci racordat la standardele naționale și internaționale; b) crearea cadrului motivațional pentru dezvoltarea profesională a personalului de specialitate din biblioteci și realizarea maximă a potențialului intelectual, inovațional și creativ al acestora; c) creșterea responsabilității personale a personalului de specialitate din biblioteci pentru reușita propriei cariere profesionale; d) prospectarea domeniului și trasarea unor perspective în formarea continuă cu scopul asigurării unui management de calitate în funcționarea instituțiilor bibliotecare; e) sporirea importanței și a imaginii personalului de specialitate din biblioteci și a bibliotecii în societate; f) stabilirea concordanței între calitatea serviciilor infodocumentare, prestate de personalul de specialitate din biblioteci și retribuirea muncii acestuia.

Sesizăm că obiectivele reflectă în esență progresul întregului domeniu. Acestea acționează ca un motor pentru excelența individuală și schimbarea instituțională. Drept urmare a analizei, se identifică următoarele idei privind procesul de evaluare a personalului de specialitate:

- *implementarea unui sistem eficient de evaluare*: crearea unui mecanism de evaluare transparent, obiectiv și echitabil, capabil să măsoare performanța și competențele profesionale în raport cu cerințele actuale ale pieței muncii și ale comunității;

- *dezvoltarea unui cadru motivațional*: conectarea rezultatelor evaluării la sisteme de recompensare și recunoaștere, stimulând excelența și dedicarea, sporind satisfacția profesională și atragerea specialiștilor valoroși;
- *sporirea imaginii profesiei și vizibilității bibliotecii*: printr-un cadru legal și normativ clar, explicabil și justificat, procesul de evaluare certifică competențele bibliotecarilor; acest fapt îmbunătățește percepția publică a rolului bibliotecarilor și contribuie la creșterea prestigiului bibliotecii ca instituție;
- *susținerea dezvoltării profesionale*: identificarea lacunelor de competență prin evaluare, oferind subiecte pentru planuri de formare și asigurând actualizarea continuă a competențelor.

Obiectivele sunt argumentate solid de principiile de bază ale atestării personalului de specialitate din biblioteci, care au fost completate în edițiile 2015, 2020 și 2025 ale Regulamentului. Aceste principii oferă axele fundamentale care asigură corectitudinea procesului, susținând obiectivele prin următorii piloni normativi:

- 1) respectarea dreptului personalului de specialitate din biblioteci la dezvoltare profesională și la avansare în domeniul de activitate;
- 2) implicarea conștientă și responsabilă a personalului de specialitate din biblioteci în procesul de atestare;
- 3) obiectivitate și transparență în procesul de evaluare a personalului de specialitate din biblioteci;
- 4) echitatea și egalitatea șanselor pentru fiecare participant la atestare.

Principiile date garantează că metodologia de atribuire/confirmare a categoriilor de calificare și rezultatele ei sunt clare, măsurabile și lipsite de subiectivism. De asemenea, ele contribuie la credibilitatea și acceptarea procesului de atestare în rândul tuturor specialiștilor, la aspectul motivațional bazat pe inițiativă, la facilitarea creșterii în carieră.

Echitatea și egalitatea șanselor este un principiu important în procesul de atestare. El este garantat prin structurarea cerințelor de evaluare pe baza a două dimensiuni clare și complementare:

- 1) contextul profesional cu referire la nivelul de studii și durata de activitate în domeniu;
- 2) rezultatul și impactul muncii cu referire la competențe și activități profesionale.

Dacă în ediția Regulamentului din 2006 aceste cerințe erau specificate doar generic, atunci în edițiile ulterioare (precum cele din 2015, 2020 și 2025) ele au fost completate cu rigurozitate, atribuind un punctaj minim necesar pentru fiecare categorie. Este o combinație relevantă între cerințe, eficiență și rezultat prin atribuirea unui scor.

Modificările survenite la nivelul de studii și durata de activitate în domeniu au fost generate direct de cartografierea personalului de specialitate din biblioteci. Acest proces de analiză a datelor existente a servit ca pretext pentru alinierea cadrului normativ la starea de fapt din domeniu. Ajustările au îmbunătățit accesibilitatea și flexibilitatea atribuirii și confirmării categoriilor de calificare. În esență, adaptările au urmărit echilibrarea criteriilor formale (studii și vechime) cu realitățile din biblioteci, punând un accent semnificativ pe drepturile personalului de specialitate. Astfel, Regulamentul nu doar impune cerințe, ci și susține traseul profesional al specialiștilor.

Tabelul comparativ nr. 3 este o justificare vizuală a eforturilor de îmbunătățire a accesibilității și flexibilității procesului de evaluare și atestare a bibliotecarilor.

Prin evoluția criteriilor de eligibilitate se reflectă flexibilitatea cerințelor de vechime în muncă și extinderea tipurilor de studii. Procesul devine mai accesibil atât pentru tinerii specialiști, cât și pentru cei cu experiență relevantă.

Cuantificarea competențelor validează excelența, stimulând astfel un cadru motivațional puternic. Activitatea profesională intensă și rezultatele notabile ale bibliotecarilor sunt evaluate prin două dimensiuni: competențe generale și competențe specifice în funcție de categoria de calificare. Această abordare permite bibliotecarilor să-și planifice strategic dezvoltarea, orientându-se către obiective clare. Tabelul de mai jos ilustrează modul în care aceste două aspecte trasează efectiv traiectoria de dezvoltare a domeniului profesional.

**Tabelul nr. 3. Evoluția cerințelor pentru obținerea/
confirmarea categoriilor de calificare. Studii și vechime**

Categoria de calificare	2006	2015	2020	2025
II	1) studii superioare și activitate în domeniu de cel puțin 3 ani 2) studii medii de specialitate și activitate în domeniu de cel puțin 5 ani	1) studii superioare de specialitate și activitate în domeniu de cel puțin 1 an 2) studii superioare de specialitate din alte domenii de formare profesională, după o pregătire profesională la bazele biblioteconomiei și științelor informării și activitate în domeniu de cel puțin 2 ani 3) studii medii de specialitate (sau studii superioare incomplete) și activitate în domeniu de cel puțin 2 ani 4) studii medii de specialitate din alte domenii de formare profesională, după o pregătire profesională la bazele biblioteconomiei și științelor informării și activitate în domeniu de cel puțin 3 ani	1) studii superioare de specialitate și activitate în domeniu de cel puțin 1 an 2) studii superioare de specialitate din alte domenii de formare profesională, după o pregătire profesională la bazele biblioteconomiei și științelor informării și activitate în domeniu de cel puțin 2 ani 3) studii medii de specialitate (sau studii superioare incomplete) și activitate în domeniu de cel puțin 2 ani 4) studii medii de specialitate din alte domenii de formare profesională, după o pregătire profesională la bazele biblioteconomiei și științelor informării și activitate în domeniu de cel puțin 3 ani	1) studii superioare de specialitate și activitate în domeniu de cel puțin 1 an 2) studii superioare de specialitate din alte domenii de formare profesională, după o pregătire profesională la bazele biblioteconomiei și științelor informării și activitate în domeniu de cel puțin 1 an 3) studii medii de specialitate (sau studii superioare incomplete) și activitate în domeniu de cel puțin 2 ani 4) studii medii de specialitate din alte domenii de formare profesională, după o pregătire profesională la bazele biblioteconomiei și științelor informării și activitate în domeniu de cel puțin 2 ani

Categoria de calificare	2006	2015	2020	2025
I	1) studii superioare și activitate în domeniu de cel puțin 5 ani	1) studii superioare de specialitate și activitate în domeniu de cel puțin 4 ani 2) studii superioare din alte domenii de formare profesională și activitate în domeniu de cel puțin 7 ani 3) studii medii de specialitate (sau studii superioare incomplete) și activitate în domeniu de cel puțin 10 ani	1) studii superioare de specialitate și activitate în domeniu de cel puțin 3 ani 2) studii superioare din alte domenii de formare profesională și activitate în domeniu de cel puțin 5 ani 3) studii medii de specialitate (sau studii superioare incomplete) și activitate în domeniu de cel puțin 10 ani	1) studii superioare de specialitate și activitate în domeniu de cel puțin 2 ani 2) studii superioare din alte domenii de formare profesională și activitate în domeniu de cel puțin 2 ani 3) studii medii de specialitate (sau studii superioare incomplete) și activitate în domeniu de cel puțin 5 ani
superioară	1) studii superioare de specialitate și activitate în domeniu de cel puțin 10 ani	1) studii superioare de specialitate și activitate în domeniu de cel puțin 7 ani 2) studii superioare din alte domenii de formare profesională și activitate în domeniu de cel puțin 10 ani	1) studii superioare de specialitate și activitate în domeniu de cel puțin 5 ani 2) studii superioare din alte domenii de formare profesională și activitate în domeniu de cel puțin 10 ani	1) studii superioare de specialitate și activitate în domeniu de cel puțin 3 ani 2) studii superioare din alte domenii de formare profesională și activitate în domeniu de cel puțin 3 ani 3) studii medii de specialitate (sau studii superioare incomplete) și activitate în domeniu de cel puțin 5 ani

**Tabelul nr. 3.1. Evoluția cerințelor pentru obținerea/
confirmarea categoriilor de calificare. Competențe și
abilități**

Categoria de calificare	2006	2015, 2020	2025
II	– Cunoștințe avansate în sectorul de activitate; – cunoașterea cadrului de reglementare în domeniu la nivel național; – cunoașterea și utilizarea tehnologiilor informaționale; – implementarea unor idei inovaționale și a experienței avansate; – de instruire la nivel local. – lucrări și publicații de specialitate (articole în presă, materiale promoționale, bibliografii și alte materiale specifice sectorului de activitate); – comunicări în cadrul întrunirilor profesionale la nivel local; – imaginea în mediul profesional și în comunitate; – cooperarea cu alte instituții la nivel local; – participarea la acțiuni	Prezentări de comunicări în cadrul activităților profesionale (consilii metodice, conferințe, seminare, mese rotunde, trainin-guri, sesiuni de formare) la nivel local.	Prezentări de comunicări în cadrul activităților profesionale (conferințe, forumuri, seminare, mese rotunde, ateliere, trainin-guri, webinare, sesiuni de formare, consilii metodice etc.) la nivel instituțional.

Categoria de calificare	2006	2015, 2020	2025
I	– Cunoștințe avansate în domeniu în general; – cunoașterea cadrului de reglementare în domeniu la nivel național; – cunoașterea și utilizarea tehnologiilor informaționale; – elaborarea și implementarea unor idei inovatoare; – activitate de formator; – lucrări și publicații de specialitate (articole în presă, materiale promoționale, bibliografii, analize, sinteze și alte materiale specifice domeniului de activitate); – comunicări în cadrul întrunirilor profesionale la nivel local și național; – imaginea în mediul profesional și în comunitate; – cooperarea cu alte instituții la nivel național; – participarea la acțiuni de instruire la nivel local și național.	Prezentări de comunicări în cadrul activităților profesionale (consilii metodice, conferințe, seminare, mese rotunde, traininguri, sesiuni de formare) la nivel instituțional.	Prezentări de comunicări în cadrul activităților profesionale (conferințe, forumuri, seminare, mese rotunde, ateliere, traininguri, webinare, sesiuni de formare, consilii metodice etc.) la nivel local sau de rețea.

Categoria de calificare	2006	2015, 2020	2025
superioară	– Cunoștințe avansate în domeniul de activitate și alte domenii adiacente; – cunoașterea cadrului de reglementare în domeniu la nivel național și internațional; – cunoaștere și utilizarea tehnologiilor informaționale; – participarea la elaborarea unor politici, proiecte și programe la nivel național; – activitate de formator, elaborarea curriculumurilor, programelor de instituire; – lucrări și publicații de specialitate (articole în presă, materiale promoționale, bibliografii, studii și cercetări și alte materiale în domeniul de activitate de importanță națională); – comunicări în cadrul întrunirilor profesionale la nivel local, național și internațional; – imaginea în mediul profesional și în comunitate; – cooperarea cu alte instituții la nivel național și internațional; – participarea la acțiuni de instruire la nivel local, național și internațional.	Prezentări de comunicări în cadrul activităților profesionale (consilii metodice, conferințe, seminare, mese rotunde, traininguri, sesiuni de formare) la nivel zonal și național; pregătirea și publicarea articolelor științifice, științifico-practice și metodice în reviste de specialitate și culegeri de articole științifice; realizarea unui studiu, a unei lucrări metodice/științifice.	Prezentări de comunicări în cadrul activităților profesionale (conferințe, forumuri, seminare, mese rotunde, ateliere, traininguri, webinare, sesiuni de formare, consilii metodice etc.) la nivel zonal și național; pregătirea și publicarea articolelor științifice, științifico-practice și metodice în reviste și culegeri de articole științifice; realizarea unui studiu, a unei lucrări metodice/științifice.

De menționat că cerințele date au fost stipulate în ediția anului 2006 a Regulamentului sub formă de anexă, iar în celelalte ediții – în textul Regulamentului. Astfel, tabelul confirmă faptul că

progresul bibliotecilor este strâns legat de evoluția cognitivă a personalului său.

Determinarea nivelului de pregătire, a complexității și a calității sarcinilor pe care le poate îndeplini personalul de specialitate se realizează printr-un proces riguros de evaluare în trei etape, gestionat de comisia de atestare. Acest proces complex urmărește o evaluare holistică a competențelor și include:

1. *examinarea portofoliului de atestare*: analiza detaliată a documentelor care atestă experiența, formarea, contribuțiile profesionale și rezultatele muncii solicitantului, materializând activitatea profesională intensă și notabilă;
2. *susținerea Interviuului de performanță*: discuție structurată menită să evalueze abilitățile de comunicare, gândirea critică, capacitatea de a aplica cunoștințele în situații concrete;
3. *susținerea Raportului de autoevaluare*: prezentarea de către solicitant a propriei analize asupra performanței și dezvoltării profesionale în fața comisiei.

Atribuirea sau confirmarea categoriilor de calificare se efectuează în funcție de punctajul acumulat în urma evaluării celor trei componente menționate.

Tabelul nr. 4. Categoriile de calificare atribuite prin punctaj

Anul	Categoria de calificare II (cel puțin)	Categoria de calificare I (cel puțin)	Categoria de calificare superioară (cel puțin)
2006	70	80	90
2015	80	100	140
2020, 2025	120	188	275

Fiind bazat pe punctaj, mecanismul dat asigură obiectivitatea și transparența procesului, transformând evaluarea într-un demers ce sprijină meritele și performanța.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (BM) și-a asumat, în mod constant, rolul de instituție care învață, contribuind esențial la formarea competențelor și la susținerea continuă a bibliotecarilor. Conștientizând faptul că profesionalismul personalului și satisfacția profesională sunt pilonii principali ai succesului, BM investește constant în dezvoltarea cognitivă a echipei sale. Aceste investiții sunt vitale și reprezintă motivația de bază pentru livrarea de servicii și produse de calitate.

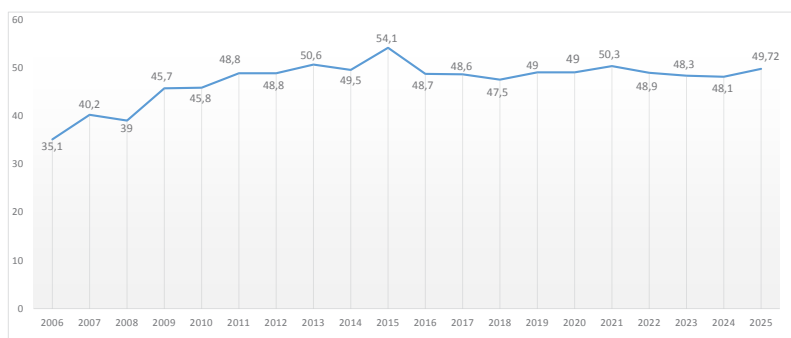
Atribuirea și confirmarea categoriilor de calificare a fost salută de bordul administrativ al BM. Această măsură este percepută ca o oportunitate juridică esențială, oferind bibliotecii cadrul necesar pentru a aprecia excelența și performanța profesională prin valori monetare corespunzătoare. Recunoașterea meritelor, realizată printr-un mecanism transparent, a devenit astfel un factor puternic de motivare pentru întregul personal.

Analiza datelor privind procentajul personalului deținător de categorii de calificare pe parcursul perioadei 2006-2025 relevă o tendință ascendentă notabilă. Această evoluție subliniază un entuziasm sporit și constant pentru dezvoltarea și aprecierea profesională. Preocuparea sporită pentru categoriile de calificare este manifestat în mod echilibrat de ambele părți:

- din partea bibliotecarilor: dorința de recunoaștere a competențelor, de avansare în carieră și de dezvoltare profesională continuă);
- din partea conducerii: interes prin susținerea și promovarea excelenței în cadrul instituției, oferind stimulente atât la nivel moral (recunoaștere), cât și financiar (valorizare monetară).

Pe parcursul celor 20 de ani, Echipa Hasdeu a obținut rezultate pe măsura eforturilor depuse. Datele statistice atestă că o medie de 47,3% dintre bibliotecari dețin categorii de calificare. Evoluția acestui proces este detaliată vizual în graficul de mai jos. Este important de menționat că fluctuația de personal a influențat inevitabil aceste date.

Proporțiile categoriilor de calificare (II, I și superioară) s-au menținut relativ constant în medie pe parcursul anilor. Categoria I

Graficul nr. 1. Procentul bibliotecarilor cu categorii de calificare în cadrul BM „B.P. Hasdeu”.

deține poziția dominantă, fiind urmată de categoriile superioară și II, care se situează în proporții aproximativ egale.

Subiectele de cercetare stabilite ca obligatorii pentru toate categoriile de calificare în perioada 2006-2015 reflectă, în mod elocvent, orientarea strategică a bibliotecilor către îmbunătățirea continuă și dezvoltarea activității profesionale: cultura juridică, cooperare și parteneriate, activitatea editorială, formare profesională, servicii pentru persoane dezavantajate, ergonomie, voluntariat, servicii de lectură, cultura instituțională, evenimente culturale, prelucrarea documentelor în regim automatizat, bibliografie locală, eficiența serviciilor, rolul instructiv-educativ al bibliotecii, evaluarea locului de muncă, designul spațiilor pentru copii, accesul la informație, servicii virtuale, cadrul de reglementare, strategii de promovare a lecturii, integrarea tinerilor specialiști, activitate expozițională, soluționarea conflictelor etc. Drept urmare, s-a înregistrat o creștere a numărului de articole publicate în revistele și publicațiile de specialitate. Începând cu anul 2015, prezentarea unei cercetări a devenit o cerință obligatorie exclusiv pentru atribuirea și confirmarea categoriei superioare de calificare. Aceste cercetări, cu un volum mediu de 18-20 de pagini, abordează subiecte fundamentale care, ulterior, sunt materializate în diverse tipuri de publicații: monografii, bibliografii, biobibliografii, politici și articole în revista de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură *BiblioPolis*.

Procesul de atribuire și confirmare a categoriilor de calificare pentru personalul de specialitate a cunoscut o dezvoltare intensă. Această evoluție este determinată de faptul că mediul exogen dictează în permanență noi cerințe profesionale. În acest context, bibliotecarii sunt motivați să se perfecționeze constant pentru a deveni lideri în spectrul informațional. Prin validarea competențelor lor, ei contribuie direct la o mai bună recunoaștere a valorii și a profesionalismului în cadrul instituțiilor.

Referințe bibliografice

1. Regulamentul privind modul de conferire a categoriilor de calificare cadrelor bibliotecare: aprobat prin ordinul nr. 28 din 07 februarie 2006 al Ministerului Culturii și Turismului. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. Online. 2006, nr. 116-119, art. 406. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=40305&lang=ro# [accesat 2025-11-05].

2. Regulamentul privind modul de conferire a categoriilor de calificare cadrelor bibliotecare: aprobat prin ordinul nr. 17 din 05 februarie 2015 al Ministerului Culturii. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. Online. 2015, nr. 115-1123, art. 749. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=67022&lang=ro# [accesat 2025-11-05].
3. Regulamentul privind modul de conferire a categoriilor de calificare cadrelor bibliotecare: modificat prin ordinul nr. 475 din 27 mai 2020 al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. Online. 2020, nr. 147, art. 536. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121744&lang=ro [accesat 2025-11-05].
4. Regulamentul privind modul de conferire a categoriilor de calificare cadrelor bibliotecare: aprobat prin ordinul nr. 334 din 02 septembrie 2025 al Ministerului Culturii. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. Online. 2025, nr. 474-477, art. 779. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121744&lang=ro [accesat 2025-11-05].
5. ȚURCAN, Nelly. *Ghid practic pentru aplicarea Regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci*. Ludmila CORGHENCI, Lilia TCACI (responsabili de ediție). Consiliul Biblioteconomic Național, Comisia Formare Profesională Continuă. Ed. a 2-a, rev. și compl. Chișinău: BNRM, 2020. 81 p. ISBN 978-9975-3425-1-3; Online. Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_practic_pentru_aplicarea_regulementului_ed.2.pdf [accesat 2025-11-05].